

САЛЯМАНКА (Еспанія). — Полуднева революційна армія під проводом ген. Ляза майже зовсім оточила важкий еспанський порт Малягу, що знаходиться в руках лівих. Наступаючи на цей порт революціонери здобули багаті магазини зброї й амуніції. В Мадриді ситуація без більших змін. Міністер лєтунства і фльоти в лівих еспанським уряді, Прієто, заявив, що колиб не брак амуніції для військ, то вони вже давно зліквідувалиб армію ген. Франка. Прієто нарікав на Англію і Францію, які відмовились доставляти їм зброю й амуніцію.

ЗБОРИ ВІДПІВ У. Н. СОЮЗУ

БЕТЛЕГЕМ, ПА. 9-го лютого 47 ім. Ол-
г. Басараб, повідомляє всіх членів
і членів, що звичайні збори відбу-
лись 7-го лютого, тобто в годині
2-їй пополудні. Було вибрано деле-
гата на конвенцію У. Н. Союзу. Обо-
в'язком кожного члена є прийти на ці
збори. Також буде допущено тих
важливих справ, які не докінчено на
річних зборах. — Уряд відіслав.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Запорозька Січ,
від. 388, повідомляє, що місячні збо-
ри відбулись в неділю, 7-го люто-
го, в годині 2-їй пополудні, в У. Н.
Дому, 4-та і Ворт ул. Просимо міс-
цевих і позаміських членів прийти
на ці збори, бо маємо важні справи
до обговорення. Довіряючі член
принесуть свій внос, а котрий член
ще не вніс, нехай принесе, то
пробачте, просимо до зборів. На цих
зборах буде вибрано делегата на кон-
венцію У. Н. Союзу, отже приходьте
уяк о одній: щоб потім не говорили,
що делегат неправий, бо не було
відповідного числа членів. — П. Гли-
няк, пресд.; І. Мехальцевих, кас.;
П. Огар, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. На річних
зборах Сестр. Рох. Прес. Богороди-
ці, від. 216, що відбулись 13 груд-
ня, вибрано який уряд на 1937 рік:
Пресиденти: Манах, пресд.; Анна Гр-
біньська, заст.; Анастасія Синицька,
фіз. секр.; Анна Олешук, рек. секр.;
Антоніна Сосновська, кас.; Анна Си-
нечка, зист.; Юлія Мелітська, Олена
Мискевич, контр. комісії; Марія Бо-
рис, Катерина Шемедяк, Анна Сте-
фанюк, надз. хорих; Олена Гавриш-
ка, до прапора; Текля Станкевич,
дверничка. Просимо всіх членів
приходити на місячні збори, котрі
будуть відбуватися тоді в годині
2-їй пополудні. — Анастасія Сини-
цька, секр.

МАРА З РІО

Комісар поліції глипнув на годинник. Ше п'ять
хвилин до кінця джурю. Вибил третя година по-
півночі.

Раптом відчинилися двері наветіж. Вихор
звів жмут паперів з бюрка і вони закружили в по-
вітрі. Комісар скочив на рівні ноги.

Якийсь пан став у дверях. З мертвецьки блі-
дим, викривленим від жаху обличчям, з блеском
божевілья в очах. Непорочно вдівлявся в п'ятому
позад себе. Простогнав:

— Там... там... і показав у п'ятому. Його
рука тремтіла.

Комісар глипнув на двір. Над містом ревів
гураган і під його натиском немов гнулись і при-
сидали обриси домів. В долині невразно полиску-
вало море.

Незнайомий опустил руку. Його чоло блиска-
ло від поту. Комісар змірив його очима. Незнай-
омий виглядав на сорок літ. Присадкувата постать,
біляве волосся. — Це буде моряк — подумав комі-
сар, — моряк з чужинського корабля.

Незнайомий усе ще вдівлявся в п'ятому.
— Що сталося? — спитав комісар службовим
тоном.

— Мара, страшна мара!... — прошептав не-
знайомий.

— Він не виглядає на боягуза — подумав собі
комісар і сказав голосно: — Сідайте й оповідайте!
Незнайомий присунув крісло до бюрка, комі-
сар узяв перо — списувати протокол. Незнайомий
усе ще боязко поглинував на двері.

— Чи не ліпше замкнуті? — спитав він.
Нащо? — засміявся комісар. — Невже боїтеся?

— Боюся... — промимрив незнайомий. — Я
знаю цілий світ, я пережив усячину, але, такого
ще ні.

— Оповідайте нарешті доладу, що і як! — під-
бадьорив його комісар.

Незнайомий мовчав.

В тій же хвилині двері знову відчинилися, з
грюкотом і нагло, немов у них ударив грім.

Комісар і незнайомий зірвалися з місць. На-
проти них, крізь отворені двері, чорніла темрява,
ніч. Не було видно нікого. Нічого.

— Хто там? — крикнув комісар і відсунув без-
печник револьверу. Незнайомий утік зперед бюр-
ка й стояв, мертвецьки блідий коло нього.

Комісар пустився йти до дверей. Та по дво-
х кроках станув, як укопаний. В повітрі перед дверми
щось замаячило. Щось хиталося й вигиналося.

Щось, немов вуж, а всеж не вуж. — Привид, чи що?
— подумав комісар. — А може я здурів?

Воно виглядало наче велитенська мацка полі-
да і — комісарові стануло водосся дубом — держа-
ло дошнім кінцем якогось чоловіка. Піднесло йо-
го догори, тріснуло ним знову до вулиці, волико
по болоті. І ось рваном піднесло свою жертву до
гори. Звідтам пронісся слабкий оклик:

— Рятуйте!

— Стій! — ревноу комісар. Його обличчя зблї-
ло, аж постаріло. Та рука з бравнігом випро-
стувалася — туди, де була мара. Гримнув стріл.

Один... другий... третій...

— Осьтам — ось! — хлипав незнайомий і впа-
лив очі в щось, похоче на передпотопову потво-
ру. Воно зникло в п'ятому.

Тремтучими пальцями засунув комісар нові
набої в пістол. Знову вистрілив раз за разом усі.
Тоді оглянувся. Незнайомий стояв коло нього —
дріжав, як осиковий лист.

— Що це було? — крикнув комісар.

— Той чоловік ще жив! — прошептав незнай-
омий. — Я йшов вулицею на свій корабель. Нараз
злетів якийсь чоловік десь з повітря. Борикався
з велитенським вужем, як божевільний. Стогнав:
рятуйте мене, рятуйте! Вимахував ножем док-
руги себе. Та потвора не пускала його. Я скочив
на поміч. Але я не міг нічого вдіяти. Потвора
була скоріша, не пустила добігти. Нараз щось дуже

зашуміло вгорі наді мною... Кинулося й на ме-
не зі скорістю вихру. Вже мало й мене зловити,
та я втік сюди.

Під звіттом комісара на другий день рано ди-
ректор поліції додав доповнення:

Двадцять кілометрів від Ріо знайшли ба-
льон. В його причальній линві висіло тіло летуна.
Він ще держав у руці ніж, правдоподібно хотів пе-
рерізати петлю, що якоюсь зашморгулася док-
руги його тіла. Але линви його задушили, як вихор
кидав баллоном.

(3 німецького).

Календар ПРОСВІТИ

З МІСТ

Календарна Частина: Церковний календар, Астрологіч-
ний, Скорочений, Постійний; Господарський, Личний, Гр-
бовий; Записник; Зодіакальний характер року; Таблиця обя-
влення вісаток; Позабутий список старих словянських імен;
Міри і ваги, і т. д.

Література і Наука: Найбільший підручник Галицької
Держави; Марія (Стефанюк); Як почалася революція в 1917
році, в Росії; Перші дні революції в Києві; Українство в Тур-
кестані; Русалка Дністрові; Бойківщина; Вишиванки; Народна
традиція в церквах і хатах; Ювілей телефону; Людина з
фактом; Спорт, і т. д.

Освітні й Виконавчі: "Просвіта" — колись "Гейсер"; Іван
Франко в Романові; Зразкове село; "Просвіта" на Закарпатті;
Нові почесні члени "Просвіти".

Поради: Бережіть здоров'я наших дітей; Чаєник — як
на раку; Умови негідні; Ветеринарні поради; Сторінка для
господарів; Маєткові й податкові інформації, і т. д.

Ціна Календаря "Просвіти" — 60 ц.

"СВОБОДА"

83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

НОВІ ДИТЯЧІ ТЕАТРАЛЬНІ ПЕСИ

Св. Миколай на селі в трох відслонах, 10 осіб і гурт — 10 ц.
В ніч під св. Миколою, в одній дії, Ф. Коковського, 6 осіб — 10 ц.
В ніч св. Миколая, А. Лотоцького, 3 картини, 18 осіб — 25 ц.
Гостиня св. Миколая, В. Хроновича, 3 особи — 10 ц.
Святий Миколай, М. Пеленської, 3 дії, 14 осіб — 15 ц.
Різдвяна казка, дві картини, з партитурою — 20 ц.
Український Вертеп, І. Габрусевича, з партитурою, 6 о-
сіб і пастушки — 15 ц.
З Колядою, Вертеп для школярів, 10 осіб і гурт — 20 ц.
Вертеп, різдвяна картина, І. Блажківської, 13 осіб — 20 ц.
Різдвяний дарунок, одна дії, 9 осіб — 10 ц.
Свята гостиня, М. Курцби, дві відслони, 13 осіб, 20 ц.
Окрема партитура — 40 ц.
Три Свято-Миколаївські Вистави: 1) Св. Миколай ме-
жі школярами, в одній дії; 2) Свято Миколаївська
ліч, в двох діях; 3) Поміч св. Миколая, в двох діях — 40 ц.
Три Книжки в Вифлеме: Найновіший вертеп для хати і
сцени. З додатком дитячого вертепу „Божі Пас-
тушки” — 25 ц.
У Нундарі, різдвяна картина в 3 діях, 13 осіб — 25 ц.
Івась Характерник, сценічна картина з дитячих літ, Іва-
на Франка, в 3 діях, 9 осіб — 20 ц.
Мені тринадцятий минуло. Епізод із життя Тараса Шев-
ченка. Песа на одну дію, 10 осіб — 15 ц.
Перша крива. Сценічна картина в 1 дії з життя Тараса
Шевченка, 7 осіб — 10 ц.
Розрита Могила. Сценічна картина в 1 відслоні, з хло-
пцями діт Тараса Шевченка, 3 особи — 10 ц.
Червона Шапочка. Здраматизована казка в 2-ох діях зі
співаним і танками. Музичні мотиви М. Гайворон-
ського. Друге видання: 3 партитурою. 15 осіб — 30 ц.
Івась і Гануся. Здраматизована казка в 5 діях зі співаним
й хором, 12 осіб, з партитурою — 30 ц.
Покарані Калатки. Комедійка з бураського життя в 3
відслонах, 7 осіб — 25 ц.
В дитячому садку. Сценка в 1 дії зі співаним й танками,
13 осіб, з партитурою — 10 ц.
Незгода, жартівлива сценка в 1 дії, 3 особи — 20 ц.
Замовлення слати на адресу:

"СВОБОДА"

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ЯК ПІД ПРИБАГАНІМ РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЬО ЙОРК, Н. Й.

З хрестин на визвольну бо-
ротьбу.

В неділю, дня 24 січня б. р.,
відбулися в українській пра-
вославній церкві при 14 вул.
в Нью Йорку хрестини молодого
Василія, сина Василія і Розалії
Гельнер. Поповудні того дня
відбулися в домі ОДВУ гар-
на забава, на яку зішлюся по-
важне число чесних та знат-
них українських громадян.
Бо Василь Гельнер є відомим
і діяльним громадянином в
Нью Йорку. Серед кумів, що
тримали молодого Василя до
хресту, був також новопри-
бутий гість з океану, дел.
О. Гривіньський.

Тостмайстер в часі обіду
був грім. Е. Ляхович. Поба-
жання новохрещеному та його
родичам везого добра, він
поклавав по черзі привітних
гостей, які теж зі широго сер-
ця бажали родичам, щоб їх
син виростав на такого добро-
го і патрістичного українсько-
го громадянина, який є вони
самі. Присутні склали поба-
жання в імені хору ОДВУ, в
якому В. Гельнер є головою.
Від хору вручено дарунок для
малого сина. Також склали
бажання в імені Центральної
Управи ОДВУ, в якій він є
другим заступником голови.

Далі склали бажання від 11
відділів ОДВУ, де він був кіль-
калітним головою. Також від
У.Ч.Х. при ОДВУ, від асторій-
ської громади, від 204 від. У.
Н. Союзу та інших організацій.
Пан О. Гривіньський зложив
бажання від Проводу Україн-
ських Націоналістів та від
полк. Коновальця. Склали
також бажання від себе пооди-
нок особі: родина і знайомі
Гельнерів. Відчитано привітні
листи від бувшого голови ОД-
ВУ, Германа, та від голови
Окружної Управи ОДВУ в
Клівленді, Поповича. Передано
бажання з дарунком від голо-
вного секретаря У. Н. Союзу
Д. Галичина, і від ред. д-ра
Мишуги.

В часі забави тостмайстер
попросив, щоб зібрати щось
на дарунок для новохрещено-
го. Привітні перевели збірку,
яка принесла суму \$76. Та в
тому моменті господар забрав
слово і подякувавши за дару-
нок, заявив, що передає цілу
зібрану суму на визвольну бо-
ротьбу. Салія прийняла це рі-
шення гучним оплесками.
Тоді тостмайстер забрав знову
слово і попросив привітних ще
раз, перевести збірку на дару-
нок для молодого Василя, яка
принесла суму \$31.50. І цю су-
му хотів В. Гельнер віддати на
визвольну боротьбу, але при-
явні не згодилися на це.

На цю суму склалися такі

привітні гості: добр. і пані Ча-
плі, Кобан, Карманський, Ю.
Миронюк, П. Мельник, П. Лен-
чук, М. Мисович, Милі Кач-
марська, О. Гривіньський, Е.
Ляхович, В. Глюк, П. Глюк,
Анна Герич, Р. Герич, Р. Ше-
рок, В. Качмарський, В. Ри-
денан, М. Скоробогач, Р. Го-
лембювський, І. Кібало, К.
А. Ядловський, І. Д. Гривінь-
ський, С. і В. Череватюк, Р. Красно-
ська, Р. Горбачевський, М. О-
садчук, Е. і М. Скоцко, М. А.
Евуси, М. Лесюк, М. Мельник,
І. Перчинин, Т. Дудчак, Ми-
хайлина Мельник, Евстакій
Кривень, С. і Р. Ковальчук, В.
Горчак, Катерина Миронюк,
Іван і Марія Сидор, С. і М. У-
горчак, П. Соболь, Анна і Н.
Гладун, Іван і пані Гельнер. Не-
всі гості подали свої імена,
тому не всі є записані.

По обіді грала музика і від-
бувалися танці та забави до
пізної ночі.

Гість.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСКА ПАРОХІЯ (примі-
щення) та додільного СВЯЩЕ-
КА, який зумів би вести в порядку
своє діло. Пошукати тільки листів
на адресу: **УКРАЇНСКА ЦЕРКВА**,
22 King Street, Fort Jervis, N. Y.
M. Mydars.

Д-р С. ЧЕРНОВ
(Европейський спеціаліст)
Гострі й хронічні недуги чоловіків
жінко. — Шкіра й кров.
223 Second Ave., cor. 14 St. N. Y.
Room 14.
Офісові години: 10—8; неділя 11—
12. Лікар-доктор до обслугову-
вання. Пройми X & флюороскоп \$2.00.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues.
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урадові години: рано від 10 до
12, вечір від 6 до 8, а в неділю
рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ.
Ранні на ногах, опухлі ноги, на-
бряки жилю, болячі ноги, флю-
те (запалення жилю), запалі бо-
болі, коліна чи м'язи чи р-
матичні ноги успішно лікуюмо
методами європейських лікарів без
оперативу.
Офісові години: щоденно від 1
до 6, в понеділок і четверги від
2 до 8.

L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City,
Близько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ
ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ

ІВАН КОВАЛЬЧИК
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
79 Sussex St.,
JERSEY CITY, N. J.
Phone: BERGEN 4-5131
Licensed in N. Y. & N. J.

Branch Office:
364 Nepperhan Ave.,
YONKERS, N. Y.
Phone: YONKERS 4897.

ІВАН БОНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568.
Повняний Похорон навіть за \$150
(Dignified Funeral as low as \$150)
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Telephone: ORchard 4-8088.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2565.

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

Приказавши будувати дара-
би, Тарзан завернувся і пішов
своїм шляхом. Відлайшовши
малий човен, яким він минулої
ночі пробивався з острова,
він сів у нього і подався в на-
прямку замку. З ним сиділа
Нкіма. Вона була певна, що
війна вже виграна. Та серед
ночі, вестуючи з цілої сили,
човен Тарзана натрапив на
пливаючий пеня дерева і, вла-
ривши об нього, перевернувся.

В той час Олд Таймера при-
вели назад до замку. Його
зустріли гнівні, запліли
кровю поглядом осталих лю-
дей-леопардів, які були вже
проснувшись з похитли. Вони
ще не знали, що сталося в о-
сесі, бо не один з дикунів не
вспів звідтам утік. Олд Тай-
мера привели перед Люлімія.
Зі скаженої люті той дикун
кілька хвилин не міг промови-
ти слова.

Користаючи з тиші, до ньо-
го підійшов Собіто і проси-
чав: „Прикажи цього білого
чоловіка відразу вбити, щоб
він ще раз не пробував утіка-
ти. Ці білі дуже хитрі”. Так
ми його зараз убемо”, загар-
чав Люлімія. „Наперед хай по-
ломлять усі його кости, потім
хай уся його шкіра подрапа-
ють пазурами. Бо солодке є
мясо тих тварин, що конають
у великому страху”.

В одній секундці кілька дику-
нів кинулися до Олд Таймера
і, звалюючи його на землю,
простягнули навхрест його
руки і розвели ноги. На боці
діл них з пригнобленою мо-
нотонністю гудів тарабан. Че-
тири дикунські жреки висту-
пили наперед і почали виправ-
ляти торжественні, перед-
смертні танці, вимахуючи над
зваленим Олд Таймером вели-
кими дрючками.